

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 476

van **FREYA PERDAENS**

datum: 10 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Steunpunt Circulaire Economie - Vlaanderen Circulair

In de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) Omgeving 2022 kunnen we onderstaande passage lezen:

"De Vlaamse Regering bevestigde op 10 juli 2020 de rol van het publiek-privaat partnerschap 'Vlaanderen Circulair' als centraal platform voor de circulaire economie in Vlaanderen om de verworven kennis door onderzoek en experiment te verankeren in het beleid met nieuwe businessmodellen en economische kansen. In het voorjaar van 2021 trad daarom een nieuwe governance voor Vlaanderen Circulair in werking. De volgende thema's zijn geïnitieerd via zes werkagenda's: circulair bouwen, chemie & kunststoffen, waterkringlopen, de bio-economie, de voedselketen en de maakindustrie.

Per werkagenda wordt er een wisselwerking opgezet met zeven transversale hefboomen die cruciaal zijn voor de transitie naar een circulaire economie, en waar aparte werkgroepen concrete initiatieven voor zullen nemen: 1) beleidsinstrumenten, 2) onderzoek, 3) innovatie & ondernemen, 4) financiering, 5) jobs en skills, 6) circulaire overheidsaankopen en 7) communicatie.

Samen met mijn collega bevoegd voor het innovatiebeleid, versterk ik ook het onderzoeks- en innovatiebeleid richting circulaire economie. Het steunpunt Circulaire Economie loopt in de huidige vorm eind 2021 af. We zorgden voor een evaluatie, die positief was, en voorzien verderzetting vanaf 2022."

1. Kan de minister een meer concrete invulling geven van de manier waarop Vlaanderen Circulair sinds het voorjaar van 2021 werkt (samenstelling werkgroepen, output, ...)?
2. Wordt deze nieuwe governance geëvalueerd? Zo ja, wanneer en op welke manier?
3. Op welke manier wordt het steunpunt Circulaire Economie vanaf dit jaar voortgezet? Is er bijgestuurd op basis van de evaluatie? Wanneer wordt een nieuwe evaluatie gepland?

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

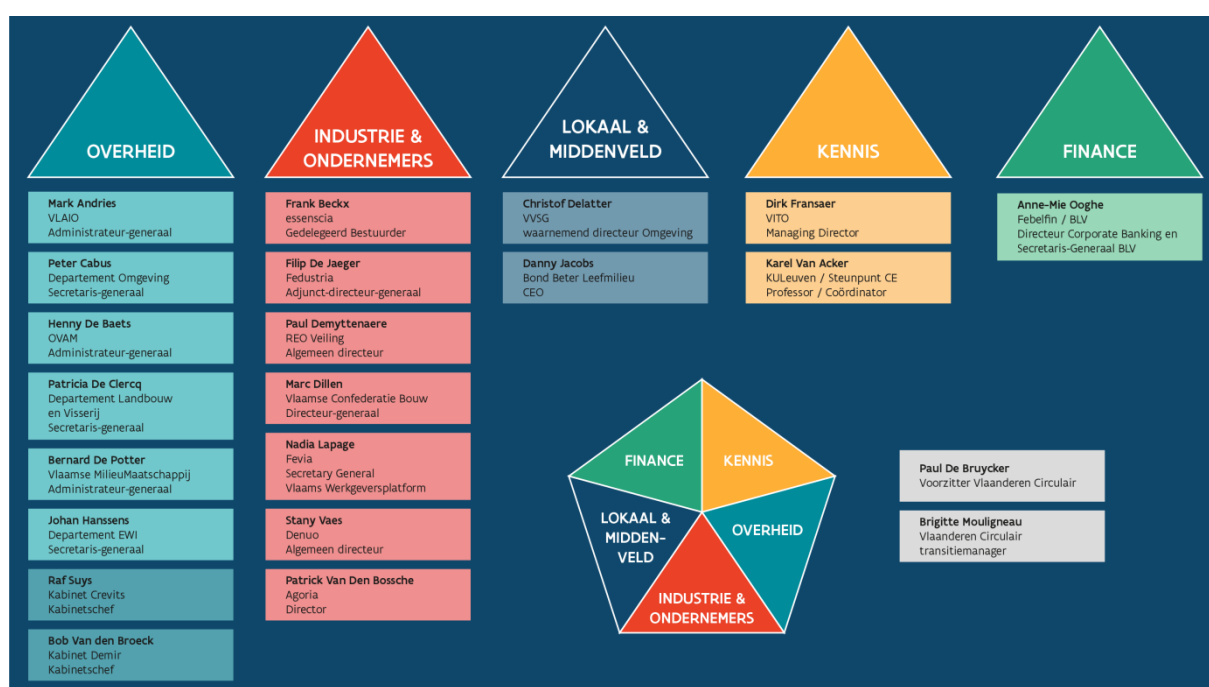
ANTWOORD

op vraag nr. 476 van 10 februari 2022

van **FREYA PERDAENS**

1. December 2020 werd een versterkte publiek-private stuurgroep voor Vlaanderen Circulair opgericht met de leidinggevendenden vanuit diverse organisaties die relevant zijn voor het uitwerken van de werkagenda's rond de circulaire economie.

Samenstelling in december 2020:

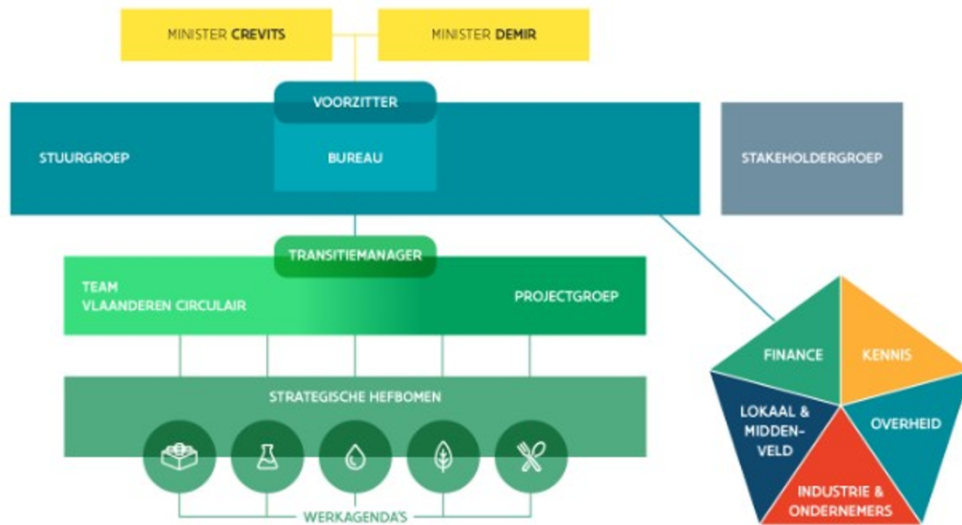

Een belangrijke aanvulling tegenover de vorige samenstelling van de stuurgroep Vlaanderen Circulair is de vertegenwoordiging van de financiers; de beide kabinetten zijn vertegenwoordigd via de kabinetschefs. De Stuurgroep van 20 personen wordt voorgezeten door Paul De Bruycker, CEO van Indaver, en ondersteund door de transitie-manager, Brigitte Mouligneau.

Opdracht van de stuurgroep is om te komen tot een gezamenlijke visie en strategie rond de circulaire economie in Vlaanderen en deze ook voor de langere termijn te bewaken. Alle leden engageren zich eveneens om te functioneren als ambassadeur voor de circulaire economie naar hun organisatie, hun leden en de relevante partners.

De uitvoering van de werking zit in handen van de Projectgroep Vlaanderen Circulair, waar de publieke en private trekkers per werkagenda en per hefboom maandelijks samenkomen om af te stemmen op wat er vandaag en morgen moet gerealiseerd worden om op termijn de omschakeling te realiseren naar een circulaire economie en een meer duurzame samenleving.

ORGANISATORISCH

Sinds januari 2021 is er per werkagenda (circulair bouwen, chemie/kunststoffen, bio-economie, waterkringloop, voedselketen, maakindustrie) een publieke en een private trekker aangeduid en is er een kerngroep actief om de scope per werkagenda af te bakenen, de concrete ambities voor het thema uit te schrijven en de werkpaden en acties te formuleren. Dat is intussen voor elk van de werkagenda's gebeurd. De laatste weken en maanden wordt er nu per werkagenda gezocht naar de concrete engagementen van stakeholders die kunnen bijdragen aan het betreffende thema (projecten, CE strategie in de eigen organisatie en eigen partnerschappen ontwikkelen, knelpunten wegwerken).

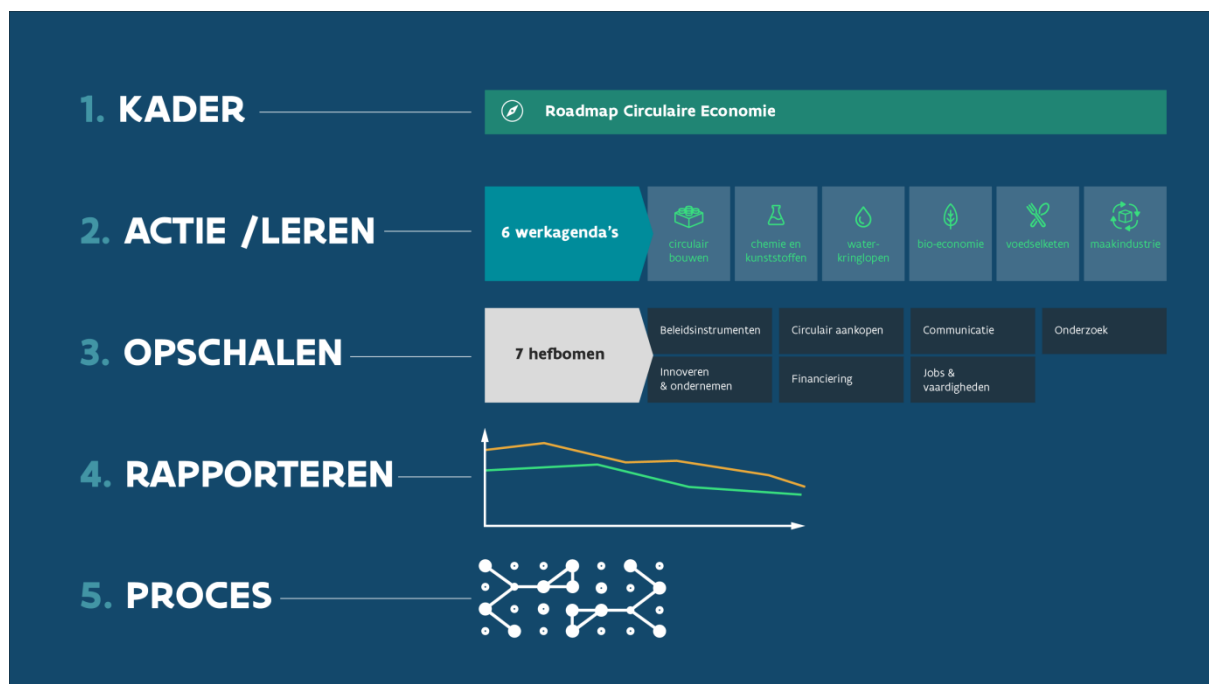
De publieke en private trekkers van de hefboomwerkgroepen zijn intussen aangeduid. Deze hefboomwerkgroepen gaan vooral kijken naar knelpunten die thema-overschrijdend zijn en zij stellen hun expertise ter beschikking om oplossingen te zoeken, een bepaalde hefboomwerking voor de circulaire economie te stimuleren. De meeste hefboomwerkgroepen zijn intussen 1-2 maal samengekomen, maar zullen grotendeels ook gevoed worden door de werking (projecten en acties, inzichten rond knelpunten) van de diverse werkagenda's. Er zijn intussen ook onderzoeksopdrachten opgestart voor de optimale ondersteuning van de hefboom beleid (lokaal, Vlaams, federaal en Europees beleid) en rond financiering. Het onderzoek ging van start vanaf 2022. Er zijn diverse projectencalls gelanceerd. Voor de maakindustrie en circulair bouwen is er eveneens een call voor het realiseren van living labs. Intussen werkt de Proeftuin Circulair Bouwen verder aan haar onderzoek en toetst ze dat onderzoek af met de leden van de Green Deal Circulair Bouwen en de deelnemers van de projectencalls circulaire bouweconomie (midden Vlaanderen Circulair, aangevuld met middelen vanuit de 'Vlaamse Veerkracht'). Vlaanderen Circulair werkt voor de hefboom 'Aankopen', met Europese partners samen in ProCirc. Via de middelen van C-Martlife (rond kunststoffen) werkt Vlaanderen Circulair en de OVAM dankzij Europese middelen aan de wijze waarop we kunnen inzetten op CE educatie. Met Interreg-middelen wordt er ingezet op CE in wijken/ontwikkelingsprojecten en rond circulariteit en verpakkingen. Met de havens werken we aan het thema circulaire economie in de havens.

Een ruimere stakeholdergroep van een 40 personen (de Kompasgroep) heeft werk gemaakt van een tekst rond de langere termijn toekomstbeelden in het kader van de

circulaire economie. Hoe ziet het leven en werken in 2050 eruit als we kiezen voor een circulaire economie (en samenleving)?

Deze tekst met de toekomstbeelden, zal samen met de 6 werkagenda's een eerste aanzet vormen van de roadmap circulaire economie van Vlaanderen.

25 april 2022 wordt deze in eerste aanzet aan een ruimer publiek van stakeholders getoond en bekend gemaakt. De eerste engagementen worden dan opgetekend, maar het zal vooral ook nog een uitnodiging zijn aan anderen om mee te werken rond de diverse werkagenda's. De werkagenda's zijn opgevat als rollende werkprogramma's: doen, leren, verbeteren, opschalen...

2. De werking wordt permanent opgevolgd via de Stuurgroep van Vlaanderen Circulair. Deze stuurgroep komt 3-4 keer per jaar samen om op te volgen of we met de werking de juiste resultaten bereiken.

Om een beter beeld te krijgen of we met de diverse circulaire strategieën ook de juiste positieve impact bereiken, heeft het Steunpunt CE-Center, in opdracht van de OVAM en departement Economie, Wetenschap en Innovatie, een CE Monitor uitgewerkt met intussen meer dan 100 indicatoren. Het geeft een goed beeld van de huidige situatie en waar we nog aan moeten werken als we 30 procent minder materialenverlies willen bereiken tegen 2030. De Monitor werd op 22 november 2021 aan het ruimere publiek voorgesteld en is raadpleegbaar via de site van www.vlaanderen-circulair.be of via www.cemonitor.be. Het nieuwe Steunpunt CE-Center zal de volgende jaren zorgen voor de verder ontwikkeling van indicatoren en die inzichten ondersteunen met diverse onderzoeksrapporten rond de circulaire economie.

3. Tijdens het voorjaar 2021 is het voorgaande Steunpunt SUMMA (roepnaam CE-Center) grondig geëvalueerd door een extern bureau en een academisch en beleidsmatig panel. De werking van het Steunpunt werd zeer gunstig beoordeeld. Er werd ook ruim gekeken naar de vervolgstappen qua onderzoek.

In het najaar 2021 werd een nieuwe oproep gelanceerd naar kandidaat-onderzoeksconsortia om dit onderzoek verder te zetten. Er werd gevraagd om in het nieuwe consortium verder te werken aan de Monitor CE en het algemene onderzoek rond CE, maar er werd tevens gevraagd om drie werklijnen toe te voegen:

- scenario-onderzoek voor de beleidsrichtingen die men wenst uit te werken.
- Juridisch-administratieve knelpunten
- Gedragswetenschappen, hoe kunnen we mensen stimuleren om in hun gedrag de nodige aanpassingen te doen.

Het Steunpunt CE-Center dat in december 2021 het akkoord kreeg van de Vlaamse Regering om deze opdracht op te nemen, bestaat grotendeels uit vertegenwoordigers van de onderzoeksinstituten, aangevuld met onderzoekers uit rechtsfaculteiten en de gedragswetenschappen.

Om zo dicht mogelijk bij de werking in de praktijk van Vlaanderen Circulair aan te sluiten, worden de opdrachten mee opgevolgd door het partnerschap. Er zijn diverse werklijnen en onderzoeksclusters beschreven, als houvast voor het onderzoek en de onderzoekers, maar er wordt jaarlijks gekeken naar de programmatie en er wordt jaarlijks een rapport opgemaakt. Dat zal eveneens opgevolgd worden door een stuurgroep. De diverse deelonderzoeken worden ook voorgelegd aan gespecialiseerde ambtenaren via een klankbordgroep, om een goede wisselwerking met het beleid te realiseren en ervoor te zorgen dat het onderzoek ook vertaald kan worden in beleid of in acties. Op het einde van de periode waarin het Steunpunt zal functioneren, wordt er opnieuw een zeer grondige externe evaluatie georganiseerd.